

Regionledningskontoret
Cecilia Lindahl

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2021-05-11

TRN 2021-0048

Tillväxt- och
regionplanenämnden

Yttrande över motion 2020:65 av Jens Sjöström (S) m fl angående kollektivtrafiken är en förutsättning för tillväxt, företagande och jobb i hela Stockholms län

Regionledningskontorets förslag till beslut

Tillväxt- och regionplanenämnden beslutar följande.

Motion 2020:65 av Jens Sjöström (S) m fl anses besvarad med hänvisning till vad som sägs i regiondirektörens tjänsteutlåtande.

Sammanfattning

Tillväxt- och regionplanenämnden har beretts möjlighet att yttra sig över motion 2020:65 av Jens Sjöström (S) m fl angående att kollektivtrafiken är en förutsättning för tillväxt, företagande och jobb i hela Stockholms län.

Regionledningskontoret anser att kollektivtrafiken är viktig för den rumsliga utvecklingen, för näringslivets och arbetsmarknadens behov och hela regionens utveckling och hållbara tillväxt. Av dessa anledningar finns en nära samverkan mellan regionledningskontoret och trafikförvaltningen inom en rad olika områden. Regionledningskontoret bedömer att näringslivs- och arbetsmarknads-perspektiven i kollektivtrafikarbetet hanteras tillfredställande i utredningar, uppdrag och processer.

Regionledningskontoret anser utifrån detta att motionen ska anses besvarad.

Bakgrund

Tillväxt- och regionplanenämnden har beretts möjlighet att yttra sig över motion 2020:65 av Jens Sjöström (S) angående att kollektivtrafiken är en förutsättning för tillväxt, företagande och jobb i hela Stockholms län.

I motionen föreslås att:

- Trafiknämnden tillsammans med Tillväxt- och regionplanenämnden får i uppdrag att genomföra en tillväxtanalys för företagande och jobb i relation till kollektivtrafiken i länet och vilken förbättringspotential som finns, detta inkluderar även nya linjer.
- Trafiknämnden får i uppdrag att samverka med näringslivets organisationer och arbetstagarorganisationer med fokus på kollektivtrafikens roll för företagande och jobbskapande även delregionalt.

Motionen har remitterats till Tillväxt- och regionplanenämnden samt Trafiknämnden.

Regionledningskontorets förslag och motivering

Regionledningskontoret anser att kollektivtrafiken är viktig för näringslivets och arbetsmarknadens utveckling i regionen och på så sätt för hela regionens utveckling och hållbara tillväxt. En väl fungerande arbetsmarknad i regionen förutsätter att kollektivtrafiken kan erbjuda attraktiva restider och goda möjligheter för resor inom och mellan länets olika delar, såväl urbana som rurala.

Kollektivtrafikens tillgänglighet varierar i regionen och det finns utmaningar rörande tillgänglighet i de mer rurala delarna av länet vad gäller tvärgående resor. RUF5 2050 påvisar hur denna tillgänglighet kan och bör utvecklas.

Regionledningskontoret utarbetar, inom det regionala tillväxtuppdraget och regional fysisk planering, rapporter och underlag där kollektivtrafiken är en viktig parameter. Regionledningskontoret har även en nära samverkan med trafikförvaltningen inom en rad olika områden kopplat till tillväxtuppdraget och kollektivtrafikförsörjningen.

Inom ramen för regionledningskontorets tillväxtuppdrag sker samverkan med en mängd olika aktörer, såsom näringslivets organisationer, arbetstagarorganisationer, kommuner, akademi och myndigheter i olika frågor, till exempel i framtagandet av länets nya näringslivs- och tillväxtstrategi. I dessa sammanhang framkommer även behov av tillgänglighet och kollektivtrafik, vilket förmedlas i samarbetet med trafikförvaltningen.

Regionledningskontoret bedömer att näringslivs- och arbetsmarknads-
perspektiven i kollektivtrafikarbetet hanteras tillfredställande i utredningar,
uppdrag och processer och att motionen därför ska anses besvarad.

Ekonomiska konsekvenser

Beslutet bedöms inte innebära några ekonomiska konsekvenser för Region
Stockholm.

Carina Lundberg Udelepp
Regiondirektör

Anton Västberg
Utvecklingsdirektör

Beslutsunderlag

1. Motion 2020:65 av Jens Sjöström (S) angående kollektivtrafiken är
en förutsättning för tillväxt, företagande och jobb i hela Stockholms
län, 2020-12-08

Beslutsexpediering

- 1.
- 2.

Godkänd av Carina Lundberg Udelepp, 2021-05-11

MOTION
2020-12-08

Motion av Jens Sjöström (S) angående Kollektivtrafiken är en förutsättning för tillväxt, företagande och jobb i hela Stockholms län

Hela länet ska utvecklas och kunna bidra till tillväxten. En gemensam arbetsmarknad förutsätter att kollektivtrafiken även ser företagens behov av snabba och pålitliga förbindelser. För Socialdemokraterna är det lika viktigt att den som verkar i de glesbefolkade delarna av vårt län som den som verkar i den aldrig sovande staden ges förutsättningar att vara delaktig i framtidsbygget av Stockholmsregionen.

Trafikpolitiken har en bärande roll för hela regionens utveckling och tillväxt, målet om en jämlik region och ansvaret att leva upp till klimat och miljömålen.

Kollektivtrafiken spelar en stor roll i det arbetet då den ska sörja för en fungerande arbetsmarknadsregion.

Det finns skillnader mellan var i länet som människor bor och var i länet flest arbetsplatser är lokaliserade. Södertörn har till exempel många tillväxtkommuner där befolkningsökningen är stark. Arbetslösheten är som störst i Södertälje och Botkyrka av kommunerna i Stockholms län.¹ Samtidigt ligger många stora arbetsplatskluster norr om Stockholm. Att då dels förbättra möjligheterna för människor att röra sig emellan dessa områden, men också inom kommunerna kommer ge bättre förutsättningar för att på sikt nå en stärkt arbetsmarknadsregion och ett expanderat näringsliv.

Vi vet också att förseningar i kollektivtrafiken kostar pengar. Det rör sig om förluster nationellt på 8,5 miljarder varje år enligt en rapport från WSP på uppdrag av Svensk kollektivtrafik² som också menar att 8,5 miljarder är lågt räknat. Av de 8,5 miljarderna står storstadsregionerna för 75%. Detta beror på flera olika aspekter men den största kostnaden på 5,5 miljarder per år beror på att resenärerna går miste om tid för arbete och studier samt att arbetsmarknadsregionens storlek påverkas. Arbetsmarknadsregionen minskar enkelt uttryckt när förtroendet för kollektivtrafiken minskar – då vågar människor inte ta arbeten längre ifrån sitt hem och näringslivet går miste om kompetens som borde varit tillgänglig.

Förutom de strukturmässiga anledningarna till att en förbättrad kollektivtrafik gynnar tillväxten leder också samhällsviktiga hållbara investeringar i förbättrad kollektivtrafik till stärkt näringsliv och jobbskapande inom planering, bygg, entreprenad och drift.

Inte minst i samband med synpunkter på kommande trafikförändringar kommer kritiska röster mot att arbetsplatsområden och företagskluster ibland förbises när kollektivtrafik planeras. Detta

¹ Läget i länet, arbetsmarknad och ekonomi:

<https://www.lansstyrelsen.se/stockholm/tjanster/publikationer/2020/laget-i-lanet---arbetsmarknad-och-ekonomi-februari-2020.html>

² "Tid är pengar" <https://www.wsp.com/sv-SE/insikter/tid-ar-pengar>

gäller också kommunernas kritik på en långsiktig strategisk planering i samverkan mellan region och kommun. Punktlighetens och stabilitetens brister gör att företag tvekar inför att etablera sig ute i många länskommuner och restiden med kollektivtrafik kan i de flesta fall inte konkurrera med bilen. Något som tydliggjordes i och med senaste resvaneundersökningen där kollektivtrafiken kraftigt tappar andelar till biltrafiken.

Företag och näringsliv förutsätts ta sitt ansvar för en hållbar tillväxt. Då är det också högst rimligt att Region Stockholm tar ansvar för att dessa perspektiv lyfts in i den strategiska planeringen. Det behöver innefatta att arbetsmarknadens parter får delta i dialog om såväl företagens som arbetstagarnas behov i en väl fungerande arbetsmarknadsregion.

Socialdemokraterna står för en hållbar tillväxt. Alla ska med i omställningen till ett klimatsmart samhälle. Därför måste också Stockholmsregionens kollektivtrafik bidra till en socialt, ekonomiskt och miljömässigt hållbar tillväxt. Vår övertygelse är att stockholmsregionen kan klara omställningen för att uppnå klimat- och utsläppsmålen genom att skapa rätt förutsättningar för hållbar tillväxt i hela länet där trafikpolitiken har en stor roll.

Mot bakgrund av ovanstående anser vi att kollektivtrafiken i Region Stockholm behöver ha en mer aktiv roll i arbetsmarknadsregionen och regionutvecklingen.

Därför föreslår vi:

- att Trafiknämnden tillsammans med Tillväxt och regionplanenämnden får i uppdrag att genomföra en tillväxtanalys för företagande och jobb i relation till kollektivtrafiken i länet och vilken förbättringspotential som finns, detta inkluderar även nya linjer.
- att Trafiknämnden får i uppdrag att samverka med näringslivets organisationer och arbetstagarorganisationer med fokus på kollektivtrafikens roll för företagande och jobbskapande även delregionalt.

Jens Sjöström (S)

Robert Johansson (S)

Conny Fogelström (S)

Lars Bryntesson (S)